

concept of creating e-government — e-Government — as an important modern information resource is pointed out. Two levels of information flows in business companies are identified. The media and, in particular, corporate media are described as a powerful channel for information activities in the direction of communication with consumers. Endogenous and exogenous vectors of satisfaction of information needs of business structures are revealed, the process of realization of information inquiries of the company is presented as dichotomous.

Keywords: information; business process; information activity; information support; information accompaniment; business information; sources of business information; information needs; information resource; information product

References

1. Diya. Biznes. (2022). Oficijnij vebсайт, [online]. Available at: <https://business.diia.gov.ua/>.
2. Dorogih S. O. (2013). Sutnist ta viznachennya ponyat "informacijna diyalnist" ta "informacijna diyalnist organiv vladi". *Informaciya i pravo*, № 3 (9), pp. 74—82, [online]. Available at: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/13dsodov.pdf>.
3. Yevropejska Biznes Asociaciya. (2022) Oficijnij vebсайт, [online]. Available at: <https://eba.com.ua/>.
4. Pro informaciju : zakon Ukrayini vid 2.10.1992 № 2657-XII. (1992). Verhovna rada Ukrayini. Oficijnij vebсайт, [online]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
5. Pro torgovo-promislovi palati v Ukrayini : zakon Ukrayini vid 2. 12.1997 № 671/97-VR. (1997). Verhovna Rada Ukrayini. Oficijnij vebсайт, [online]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
6. Rogova P. I., Chepurenko Ya. O., Zozulya S. M. & I. G. Lobanovska [uklad.]. (2012). *Informacijni resursi. Slovník zakonodavchoyi ta standartizovanoyi terminologiyi*. Kyiv: Nilan-LTD, [online]. Available at: <https://lib.iitta.gov.ua/7909/1/%D0%A1%D0%9B%D0%9E%D0%92%D0%9D%D0%98%D0%9A%2010-12-12.pdf>.
7. Informacijno-analitchnij centr "LIGA" Ukrayinskoyi merezhi dilovoyi informaciyi "LIGABiznesInform". (2022). Oficijnij vebсайт, [online]. Available at: <http://www.lbi.ua/about/>.
8. Zheleny M. [pod red.]. (2002). *Informacionnye tehnologii v biznese*. Sankt-Peterburg: Piter, [online]. Available at: <http://library.nuft.edu.ua/ebook/file/gelenu.pdf>.
9. Kovalenko L. P. (2012). Informacijna diyalnist. *Pravova informatika*, 4 (36), pp. 10—13, [online]. Available at: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/12klpid.pdf>.
10. Kormich B. A. (2011). *Informacijne pravo : pidruchnik*. Harkiv: Burun i K.
11. Programi pidtrimki biznesu. (2022). Ministerstvo ohoroni zdorov'ya Ukrayini. Oficijnij vebсайт, [online]. Available at: <https://covid19.gov.ua/prohramy-pidtrymky-biznesu>.
12. Rodionov P. Yu. (2016). Informacijna diyalnist pidpriemstva. *Visnik socialno-ekonomichnih doslidzhen*, 2 (61), pp. 101—113.
13. Ministerstvo ekonomiki Ukrayini. (2022). Oficijnij vebсайт, [online]. Available at: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=ukUA&tag=ProgramiPidtrimkiPidprintsiv&pageNumber=2>.
14. Sprinsyan V. G. & Biryukova T. L. (2012). *Resursi ta tehnologiyi informacijnogo menedzhmentu : navchalnij posibnik*. Odesa: ONPU.
15. Zaporizka torgovo-promislova palata. (2022). Oficijnij vebсайт, [online]. Available at: <https://www.cci.zp.ua/pro-nas/>.
16. Ukrayinska asociaciya biznesu ta torgivli. (2022). Oficijnij vebсайт, [online]. Available at: <https://ubta.com.ua/about>.
17. Ukrayinska rada biznesu. (2022). Oficijnij vebсайт, [online]. Available at: <https://urb.org.ua/perelik-uchastnikiv/>.

Надійшла до редакції 11 лютого 2022 року

УДК 316.772.5:004.77](477)(045)

DOI: 10.36273/2076-9555.2022.2(307).47-52

Іван Ярема,

аспірант КНУКіМ,

e-mail: ivanyarema06@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2843-5087>

Теоретико-методологічні основи поняття "цифрова комунікація"

У дослідженні з'ясовано теоретико-методологічні основи поняття "цифрова комунікація"; проаналізовано міжнародний досвід використання цифрових технологій у публічній діяльності; розглянуто основні засоби комунікації та здобуття даних в інформаційному суспільстві, наголошено на потребі модернізації інформаційних закладів. Досліджено, як світова пандемія, спричинена поширенням у світі коронавірусної хвороби, вплинула на використання інтернету різними категоріями населення (учні, студенти, працівники, пенсіонери та інші).

Зауважено, що розвиток цифрових комунікацій зумовив їх широке впровадження майже в усі сфери діяльності, водночас поряд із численними перевагами вони мають певні недоліки: відсутність глибинного сприйняття та виваженого використання інформації; неможливість чітко розмежувати віртуальний і реальний простори; сприйняття фейкових відомостей як правдивих тощо. Виразна потреба в постійному

вдосконаленні матеріально-технічної та законодавчої бази, що дасть змогу ефективно розвивати економіку країни й налагоджувати тіснішу співпрацю між владою та громадою за допомогою цифрової комунікації.

Ключові слова: цифрові технології; трансформації; інформаційна культура; комунікації; технологічні процеси; інформаційний простір; інформаційне суспільство

Постановка проблеми. Сучасний світ складно уявити без цифрових технологій і різноманітних гаджетів, що не лише слугують інструментом для досягнення певних цілей, а є продовженням пам'яті, думок, дій людини. Нині спостерігаємо, як мінігаджети замінюють великі комп'ютери, технологічні процеси переймають функції, котрі раніше виконувала людина, а інтернет, минаючи географічні кордони та часові обмеження, дедалі більше охоплює світ. З кожним роком кількість користувачів всесвітньої мережі зростає, доступнішими стають і інформація, і швидкість, з якою її можна отримати. Технології надають змогу не лише налагодити ефективну онлайн-комунікацію, а й здобувати знання, розвивати компетенції, зростати професійно й творчо, самореалізуватися, виявляти громадянську активність. Якщо раніше користувачами інтернету, особливо соціальних мереж, була переважно молодь, то тепер віковий діапазон аудиторії значно розширився, на що останніми роками суттєво вплинула пандемія COVID-19. Саме карантинні обмеження стали катализатором упровадження цифрових рішень для громадських організацій. З огляду на ці чинники особливого значення набуває цифрова комунікація, адже традиційні форми взаємодії трансформуються, адаптуючись до нових реалій, а віртуальний простір стає домінуючим не лише в щоденному побутовому спілкуванні, а й у розв'язанні численних проблемних питань суспільного значення, раціоналізації зв'язку між органами виконавчої влади та громадськістю в умовах соціального дистанціювання.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій виявив, що проблематику теоретико-методологічних основ поняття "цифрова комунікація" вивчали Є. Доценко, Я. Зодерквіст, С. Кара-Мурза, О. Рябоконт, Г. Почепцов та інші. Увагу науковців зосереджено на аналізі різних поглядів щодо цифрової комунікації в умовах безперервного розгортання цифрового медіапростору, визначенні його ролі в процесах нагромадження інтелектуального капіталу в сучасних умовах, обґрунтуванні концепції цифрової модернізації, вивченні маніпулятивного впливу інформації та дезінформації на свідомість людини через засоби масової комунікації.

Мета статті — з'ясувати теоретико-методологічні основи поняття "цифрова комунікація"; висвітлити міжнародний досвід використання цифрових технологій у публічній діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Від часу появи інтернету відбувається невпинний та інтенсивний розвиток цифрових технологій,

активне розроблення соціальних мереж для онлайн-спілкування та майже повне занурення реального світу у віртуальний. Нині вони стають взаємозалежними й часто вже не існують окремо один від одного [5].

У центрі віртуального простору перебувають цифрові комунікації. Якщо в пошуковій системі (наприклад, гугл) увести поняття "цифрова комунікація", то здобуті результати з різних онлайн-джерел будуть майже однаковими. Визначення цифрових комунікацій зводиться до їх розуміння як обміну повідомленнями в мережевому середовищі з використанням цифрових технологій [6]. Серед поширених інструментів цифрової комунікації використовують мережеві канали, публічні акаунти, групові чати та ботів. Якщо йдеться про цифрові комунікації у глобальному просторі, то до них слід віднести такі: різноманітні вебресурси, хмарні технології, цифровий етикет (нетикет), соціальні мережі та інструменти для роботи з ними, пошукові системи тощо.

Цифрові комунікації мають багато переваг і швидко витісняють традиційні методи передавання інформації та обміну нею. У процесі комунікації можна застосовувати одразу кілька інструментів на власному гаджеті: гортати календар, здійснювати пошук у таблиці, заносити дані в записник. До того ж цифрові комунікації дають змогу одночасно бути присутніми (щоправда, віртуально) у кількох місцях, що заощаджує час і ресурси. Цифрові комунікації є асинхронними й не порушують звичний робочий процес, а лише доповнюють чи вдосконалюють його. Використання мультимедійних засобів значно спрощує роботу. Серед вагомих переваг цифрової комунікації слід виокремити можливість повернення до певних повідомлень, будь-якого онлайн-спілкування, адже їхня історія зберігається [6].

Сьогодні беззаперечним є факт, що стрімкий розвиток інформаційного суспільства зумовлює появу нових форм цифрової комунікації між установами й громадянами, різними країнами тощо. Процеси взаємодії стають глобалізованішими, зростає кількість і якість зв'язків між людьми, підвищується ефективність спілкування. Це має вагоме значення для молодого покоління, яке багато часу проводить в інтернеті: навчається, листується, обмінюється ідеями, думками, самореалізується, творить, розважається тощо. Водночас цьому процесові бракує контролю за активністю користувачів у мережі, що може призвести до негативних наслідків — маніпулю-

вання думками й поведінкою з метою отримання матеріальної чи нематеріальної вигоди [12].

На думку Г. Почепцова, інформація, яку користувачі здобувають через електронні засоби комунікації, має характер так званого поверхового читання [9]. Його причина полягає у відсутності глибокого розуміння повідомлень, а отже не відбувається їх належного засвоєння та правильного використання.

Стрімко зростають обсяги інформації, як, власне, й кількість каналів її трансляції, урізноманітнилися способи передавання та отримання даних. Учений вважає, що людство живе в добу фейків, які наповнюють соціальні мережі. Власне, разом із соціальними медіа приходить доба пост-правди [10]. Віртуальний і реальний світи стають настільки взаємозалежними, що користувач не усвідомлює різницю між ними, втрачає відчуття межі. Майже всі послуги й сервіси стрімко переходять у сферу онлайн і стають доступними дедалі ширшій аудиторії. Цифрові комунікації дають змогу створити мережеве середовище, що замінює реальний простір людини та занурює її у світ технологій, фейкових новин, котрі вкрай складно розрізнити, та викривленого сприйняття соціуму. Проте водночас відкриває й нові широкі можливості, стирає будь-які межі, дає змогу здобути інформацію, яка раніше була недоступною через фізичні кордони чи заборони.

Зупинимось на поняттях, принципах та особливостях розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, розуміння яких допомагає запобігти негативним наслідкам використання значних масивів інформації. Одним із найактуальніших є поняття "цифрова культура". Саме для того, щоб уникнути маніпуляцій, шахрайських дій, сфальшованих повідомлень, фейкових ресурсів, людина має сформувати певний рівень цифрової культури. Ця проблема стосується насамперед соціологічних і культурологічних процесів. Дослідники наголошують на обов'язковій наявності в сучасної особистості розвиненої медіакультури, що стосується різних аспектів процесу комунікації й трансляції суспільних цінностей. З одного боку, якщо розглядати це поняття у вузькому сенсі, то очевидно, що користувач має бути медіаграмотним, вміти відрізнити правдиві повідомлення від брехні, пристосовуватися до мінливого інформаційного розмаїття, нести відповідальність за спотворення даних. З іншого — виховний, культурний та освітній контент, наявний в мережевому просторі, допоможуть користувачам набутися цифрової компетентності, аби не потрапити під негативний вплив і маніпуляції [12].

Темпи розвитку цифрових технологій із кожним роком зростають, програми, ресурси й сервіси вдосконалюються, стають простішими у

використанні, дешевшими й швидшими, охоплюючи майже всі сфери людського життя. Саме тому держава першою має реагувати на цифрові зміни. Потенціал успішності для України полягає в умінні оперативно реагувати на ці трансформації та адаптуватися до них, зокрема під час внесення змін до нормативно-правових і законодавчих документів, а також у впровадженні державної політики щодо розвитку цифрових компетентностей серед українських громадян, насамперед державних службовців і депутатів усіх рівнів рад.

У березні 2021 р. Кабінет Міністрів України схвалив Концепцію розвитку цифрових компетентностей [4]. Цей крок важливий для підвищення якості підготовки працівників, які мають здобути сучасні інструменти для модернізації вітчизняної економіки та всебічного розвитку країни. У загальних положеннях Концепції визначено, що на державному рівні слід розуміти під поняттям "цифрові компетентності". Саме набуття інформаційно-комунікативних компетентностей стане основним чинником успішної життєдіяльності кожної людини.

У Законі України "Про освіту" [7] наголошено, що для того, аби всебічно застосовувати й розвивати цифрові комунікації, необхідно впроваджувати їхнє вивчення в освітній процес, починаючи зі школи. Отже, згідно з Концепцією розвитку цифрових технологій, поняття "цифрова компетентність" слід розуміти як набір знань, навичок і вмінь, а також мислення й поглядів у сфері інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, що вказують на спроможність особи успішно соціалізуватися, здійснювати подальшу професійну чи навчальну діяльність із застосуванням таких технологій.

Одним із головних принципів цифровізації [3] (принцип 8 відповідно до Концепції) є підвищення рівня довіри громадян до державних інститутів і до рівня безпеки. Цифровізація безпосередньо пов'язана із відкритим доступом до інформації та можливістю користуватися електронними послугами. Саме цей принцип сприяє тому, що діяльність державних службовців, народних депутатів, управлінців стає відкритою та прозорою, а отже зростає рівень довіри громадян до інститутів влади й органів місцевого самоврядування.

Кабінет Міністрів України розглядає цифровізацію як об'єкт комплексного й цілеспрямованого державного управління. Відповідно, головними функціями держави в процесі цифровізації є усунення недоліків механізмів ринку та вад нормативно-правових бар'єрів, а також створення сприятливих умов для реалізації проєктів цифрових трансформацій на всеукраїнському рівні [11].

Щоб пришвидшити розвиток цифрових комунікацій, Україна потребує залучення міжнародних інвесторів. Важливим чинником у процесі розвитку інформаційного суспільства є створення інфраструктури відкритих даних і державних послуг.

Цифровізація зменшує ризики кібершахрайства в соціальних мережах, проте потребує розроблення нормативно-правової бази, що гарантуватиме інформаційну безпеку, захищатиме персональні дані користувачів, недоторканність їхнього особистого життя та прав в інтернеті [4].

Стрімкий розвиток інформаційно-цифрових технологій постійно впливає на зміну трактування поняття "цифрові комунікації", що стає ширшим і глибшим. Нині цей термін охоплює не лише обмін інформацією з використанням цифрових ресурсів — у багатьох сферах діяльності людини цифрова комунікація стає способом життя. Новітні технології охоплюють і сферу держуправління та діяльності народних депутатів, що впливає на ефективність співпраці уряду та населення, адже змінюється характер відносин між інститутами влади й громадськістю [8]. Наприклад, якщо раніше на прийом до народного депутата громадянин мав записатися наживо, а спілкування передбачало офлайн-присутність обох комунікантів, то в наш час фізична присутність не є обов'язковою для розв'язання проблемних питань. Часто достатньо лише дзвінка чи повідомлення в месенджер, аби народні депутати / представники влади чи органів місцевого самоврядування надали швидку відповідь, використовуючи цифрові канали комунікації. А повідомлення на сторінці міського голови або народного депутата у фейсбуці чи інстаграмі сьогодні сприймають як важливу інформацію, що потребує негайного реагування.

Народні обранці змінюють цифрове законодавство відповідно до вимог сучасності, так само застосовуючи способи цифрової комунікації. З'являється поняття "електронного робочого місця" народного депутата, що є мобільним, портативним. Маючи доступ до інтернету, народний обранець може спілкуватися з виборцями чи комунікувати зі структурними підрозділами Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, міністерств, місцевих рад різних рівнів через систему документообігу СЕДО. Наявність інтернету дає змогу працювати з будь-якої точки світу, у будь-який час і з будь-ким, що суттєво спрощує процес отримання та поширення інформації згідно із Законом України "Про статус народного депутата" [1].

Знання у сфері цифрових комунікацій, цифрові навички й компетенції слугують основою для

повноцінного та всебічного розвитку сучасної економіки — цифрової. Відповідно, поняття "цифрова грамотність" має бути одним із головних у ланцюзі цифрових компетентностей. Загалом більшість громадян України вже користується перевагами цих технологій і переходять у режим роботи з фізичних до цифрових робочих місць. Наступний крок — це створення цифрового середовища й розвиток інформаційного суспільства, що стане поштовхом до зростання економічної, освітньої та культурної сфер держави.

Використання цифрових комунікацій у діяльності народних депутатів, державних службовців чи представників сфери бізнесу передбачає певні умови пошуку та збирання даних. В інтернеті інформація настільки швидко генерується й поширюється, що, як наслідок, виникають труднощі в пошуку потрібних відомостей, а також ретранслюється чимало фейкових даних, підкріплених підробленими відео / фото чи свідченнями псевдоочевидців.

Найпопулярнішим місцем поширення фальшивої інформації є соціальні мережі. Народні депутати часто потрапляють у скандали через поширення неперевірених повідомлень, що нині слугують основною зброєю проти політичних опонентів. Популярність соцмереж зробила можливим не лише вірусне поширення правдивої чи фейкової інформації, а й сприяла тому, що користувачі дістали прямий доступ до політичної, військової та іншої еліти країни супротивника й лідерів думок через їхні акаунти. Інтернет дає змогу майже ідеально маскувати проведення операцій психологічного впливу, а соціальні мережі стають беззаперечним лідером у виборі інформаційної зброї для здійснення інформаційних атак [13]. Головне завдання фейків як інструментів інформаційної війни — посіяти сумніви серед аудиторії, переконати людей у достовірності поданих відомостей. Мета полягає в тому, щоб збити користувачів з пантелику, нав'язати вигідне для поширювачів дезінформації бачення чи політику; викликати агресію; похитнути позицію супротивника чи змусити його вагатися; посіяти паніку; змінити усталену думку аудиторії; спонукати по певних дій; активізувати увагу й зацікавити; переконати за допомогою вигаданих фактів; залакати тощо.

Німецький доктор філософії, професор М. Халер у праці "Пошук і збір інформації" [2, с. 179] подає стратегію пошуку даних та основні правила, що допомагають якісному збиранню інформації та забезпечують користувача від непередбачуваних результатів. Серед цих правил виокремимо такі:

— пошукові слова мають бути конкретизованішими й деталізованішими;

— повторювати одні й ті самі процедури пошуку інформації з різними пошуковими машинами й порівнювати результати;

— використовувати лише ті документи та матеріали, особистість авторів яких можна визначити й перевірити;

— окреслити аспекти, які можна оцінити на основі фактів (імена, конкретні дати чи поняття, усталені найменування).

Будь-яка інформація, котра поширюється в соцмережах чи отримана із соціальних медіа, характеризується певним ступенем вірогідності. Для того, щоб переконатися в правдивості повідомлення, виявити дезінформацію та маніпулятивні впливи, спеціалістам інформаційно-аналітичних служб потрібно застосовувати сучасні методики аналізу текстів. Сьогодні поміж популярних фейків, як зазначалося, не останнє місце посідає створення підробних акаунтів публічних осіб (профілів у фейсбуці, телеграмі, інстаграмі тощо). Саме через такі сторінки супротивник може легко дестабілізувати опонента, публікуючи неправдиву інформацію, змонтоване відео чи фото, що, як наслідок, може мати вкрай негативний вплив на імідж людини, її політичну репутацію та майбутнє.

З огляду на зазначені чинники набула актуальності потреба підготовки аналітиків та інформаційних працівників відповідно до новітніх тенденцій у висвітленні новин, підвищення їхнього фахового рівня й здатності до глибокого аналізу контенту під час створення інформаційно-аналітичних матеріалів на підставі повідомлень із соціальних медіа [14]. Потребує розв'язання й

проблема пошуку інформаційно-аналітичними структурами нових форм і методів виявлення фейкової інформації та розроблення способів мінімізації її впливу. Фахівці мають набути навичок аналізу різних джерел, компетентного пошуку інформації, вміння критично відбирати та оцінювати факти, адже мета їхньої діяльності — надавати не лише повну, а й ретельно перевірену інформацію.

Висновки. Розвиток цифрових комунікацій зумовив їх використання майже в усіх сферах діяльності, в органах влади різних рівнів, зокрема у Верховній Раді України. Як найвищий законодавчий орган, парламент впливає на формування порядку денного в галузі розвитку цифрових комунікацій, адже на законодавчому рівні врегульовує цифрові відносини між владою та суспільством, визначає правила використання даних тощо. Цифрові комунікації стали незамінними в сучасну епоху, проте, крім низки переваг, мають суттєві недоліки, зокрема: великий обсяг фейкової інформації, що розширює можливості для маніпуляцій; відсутність сформованих навичок критичного аналізу ресурсів і даних; неможливість чітко розмежувати віртуальний та реальний простори тощо.

Цифрова комунікація дає змогу уникнути часових і просторових меж, заощаджувати ресурси під час пошуку важливої інформації й надсилання її до адресата, швидко розв'язувати проблеми, одночасно виконувати складні завдання, що охоплюють значну кількість учасників, налагоджувати оперативний зв'язок між органами влади та громадськістю.

Список використаних літератури та джерел

1. *Про статус народного депутата України* : закон України від 17.11.1992 № 2790-XII: ред. від 16.11.2021 / Офіц. вебсайт Верховної Ради України. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>. — Назва з екрана.
2. *Халер М.* Пошук і збір інформації : навч. посіб. / Міхаель Халер. — Київ : Академія української преси, 2006. — 308 с.
3. *Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018—2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації* : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 67-р: ред. від 17.09.2020 / Офіц. вебсайт Верховної Ради України. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p>. — Назва з екрана.
4. *Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації* : розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 167-р : ред. від 03.03.2021 / Офіц. вебсайт Верховної Ради України. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-p>. — Назва з екрана.
5. *Кіт Л. З.* Еволюція мережевої економіки / Л. З. Кіт // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. — 2014. — № 3. — Т. 2. — С. 187—194.
6. *Цифрові комунікації із використанням цифрових технологій.* — Режим доступу: <https://coggle.it/diagram/XPIFoDK9UJGKS10w/>. — Назва з екрана.
7. *Про освіту* : закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII: ред. від 21.11.2021 / Офіц. вебсайт Верховної Ради України. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>. — Назва з екрана.
8. *Цифрові комунікації між владою та громадою: проблеми, ризики, бар'єри.* — Режим доступу: <http://e-ratr.academy.gov.ua/pages/dop/26/files/72713687-accec-4e4e-8f37-e95f2ec8e8f1.pdf>. — Назва з екрана.
9. *Почепцов Г. Г.* Про інформаційні війни та політику національної безпеки / Г. Г. Почепцов // Центр досліджень регіональної безпеки. Сумський державний університет. — Режим доступу: <http://rcrs.sumdu.edu.ua/all-news/52-2016-02-21-19-29-30.html>. — Назва з екрана.
10. *Почепцов Г. Г.* Фейки та інші гібридні комунікації / Г. Г. Почепцов // Детектор медіа. — Режим доступу: <https://detector.media/withoutsection/article/134574/2018—02—11-feiki-ta-inshi-gibridni-komunikatsii/>. — Назва з екрана.

11. *Цифрове* робоче місце: концепція впровадження // Factor. — Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/ds/2018/july/issue-7/article-37792.html>. — Назва з екрана.
12. Шарова Т. М. Цифровий формат освіти та комунікація: огляд онлайн курсів / Т. М. Шарова // Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 14—15 трав. 2020 р. — С. 144—149. — Режим доступу: http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/9945/1/sharova_2020_144.pdf. — Назва з екрана.
13. Пригорницька О. Фейкова інформація в соціальних медіа: виявлення, оцінка, протидія / Оксана Пригорницька // Центр досліджень соціальних комунікацій НБУВ. — Режим доступу: <http://surl.li/atzfd>. — Назва з екрана.
14. *Проблеми* та перспективи гармонізації цифрового ринку України з ринками ЄС та країн СхП. — Режим доступу: <http://surl.li/aydlz>. — Назва з екрана.

Ivan Yarema,
Undergraduate

at Kyiv National University of Culture and Arts

Theoretical and methodological fundamentals of the concept "digital communication"

In this study, the focus is to better understand and explore the concept of "digital communication", to analyze the international experience of using digital technologies in public activities. Attention is drawn to the basic means of communication and information in the information society, and shows the need to modernize information institutions where everyone can find everything they need. The article examines the availability of information, and the speed of obtaining information with which it can be obtained, especially social networks, where there were younger people, and the change in the age limit to increase and now the age of users has changed. Explained as a global pandemic caused by the spread of coronavirus disease in the world has affected the use of the Internet, which is now used by children in kindergarten, schoolchildren, university students, workers, and the number of progressive people of retirement age is also growing.

Keywords: digital technologies; transformations; information culture; communications; technological processes; information space; information society

References

1. *Pro status narodnogo deputata Ukraini : zakon Ukraini vid 17.11.1992 № 2790-XII: red. vid 16.11.2021.* (1992). Ofic. veb-sajt Verhovnoyi Radi Ukraini, [online]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>.
2. Haler M. (2006). *Poshuk i zbir informaciyi : navch. posib.* Kyiv: Akademiya ukrayinskoyi presi.
3. *Pro shvalennya Konceptiyi rozvitku cifrovoi ekonomiki ta suspilstva Ukraini na 2018—2020 roki ta zatverdzhennya planu zahodiv shodoyiyi realizaciyi : rozporjadzhennya Kabinetu Ministriv Ukraini vid 17.01.2018 № 67-r: red. vid 17.09.2020.* (2018). Ofic. veb-sajt Verhovnoyi Radi Ukraini, [online]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-r>.
4. *Pro shvalennya Konceptiyi rozvitku cifrovih kompetentnostej ta zatverdzhennya planu zahodiv z yiyi realizaciyi : rozporjadzhennya Kabinetu Ministriv Ukraini vid 03.03.2021 № 167-r : red. vid 03.03.2021.* (2021). Ofic. veb-sajt Verhovnoyi Radi Ukraini, [online]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-r>.
5. Kit L. Z. (2014). Evolyuciya merezhevoi ekonomiki. *Visnik Hmelnickogo nacionalnogo universitetu. Ekonomichni nauki*, 3 (2), pp. 187—194.
6. *Cifrovi komunikaciyi iz vikoristanniam cifrovih tehnologij.* (2022), [online]. Available at: <https://coggle.it/diagram/XPIFoDK9UJGKS10w/>.
7. *Pro osvitu : zakon Ukraini vid 05.09.2017 № 2145-VIII: red. vid 21.11.2021.* (2017). Ofic. veb-sajt Verhovnoyi Radi Ukraini, [online]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
8. *Cifrovi komunikaciyi mizh vladoyu ta gromadoyu: problemi, riziki, bar'yeri.* (2022), [online]. Available at: <http://e-patp.academy.gov.ua/pages/dop/26/files/72713687-acec-4e4e-8f37-e95f2ec8e8f1.pdf>.
9. Pohepcov G. G. (2016). *Pro informacijni vijnii ta politiku nacionalnoyi bezpeki.* Centr doslidzhen regionalnoyi bezpeki. Sums'kij derzhavnij universitet, [online]. Available at: <http://rcrs.sumdu.edu.ua/all-news/52-2016-02-21-19-29-30.html>.
10. Pohepcov G. G. (2018). *Fejki ta inshi gibridni komunikaciyi.* Centr doslidzhen regionalnoyi bezpeki. Detektor media, [online]. Available at: <https://detector.media/withoutsection/article/134574/2018—02—11-feiki-ta-inshi-gibridni-komunikatsii/>.
11. *Cifrove roboche misce: koncepciya vprovadzheniya.* (2022). Factor, [online]. Available at: <https://i.factor.ua/ukr/journals/ds/2018/july/issue-7/article-37792.html>.
12. Sharova T. M. (2020). *Cifrovij format osviti ta komunikaciya: oglyad onlajn kursiv.* Akademichna kultura doslidnika v osvithnomu prostori: yevropejskij ta nacionalnij dosvid : zb. materialiv III Mizhnar. nauk.-prakt. konf., 14—15 trav. 2020 r., pp. 144—149, [online]. Available at: http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/9945/1/sharova_2020_144.pdf.
13. Prigornicka O. (2017). *Fejkova informaciya v socialnih media: viyavlennya, ocinka, protidiya.* Centr doslidzhen socialnih komunikacij NBUV, [online]. Available at: <http://surl.li/atzfd>

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 21783-11683ПР від 31.12.2015.

Формат 60x84¹/₈. Ум. друк. арк. 6,05. Тираж 126 пр. Зам. 14.

Журнал надруковано на обладнанні Книжкової палати України

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1954 від 24.09.2004.

До уваги читачів: електронний варіант журналу "Вісник Книжкової палати" ISSN 2076-9555 (онлайн-версія) розміщено на сайті Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського в розділі "Наукова періодика України":

http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/VKP/index.html